

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 12. julija 2018

o predlogu uredbe o minimalnem kritju izgub za nedonosne izpostavljenosti

(CON/2018/32)

(2019/C 79/01)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 20. in 24. aprila 2018 prejela zahtevi Evropskega parlamenta oziroma Sveta Evropske unije za mnenje o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede minimalnega kritja izgub za nedonosne izpostavljenosti ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: predlagana uredba).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz prve alineje člena 127(4) in člena 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj predlagana uredba vsebuje določbe, ki sodijo na področja iz njene pristojnosti, kar vključuje nalogo Evropskega sistema centralnih bank, da prispeva k nemotenemu vodenju politik pristojnih organov glede stabilnosti finančnega sistema, kakor je navedeno v členu 127(5) Pogodbe, ter naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij in so prenesene na ECB v skladu s členom 127(6) Pogodbe. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Splošne pripombe

ECB podpira predlagano uredbo, ki je del svežnja ukrepov za reševanje problema nedonosnih izpostavljenosti v Uniji, ki jih je pripravila Evropska komisija. Ti ukrepi so nastali po sprejetju celovitega akcijskega načrta za reševanje problema slabih posojil v Evropi ⁽²⁾, ki ga je potrdil Svet 11. julija 2017. Predlagana uredba naj bi preprečevala možna tveganja, ki bi nastala zaradi nakopičenja nedonosnih izpostavljenosti z nezadostnimi rezervacijami v prihodnosti. Predlagana uredba je tudi pomemben del prizadevanj Unije za nadaljnje zmanjševanje tveganj v bančnem sistemu. Reševanje problema visoke ravni nedonosnih izpostavljenosti je iz več razlogov ena do nadzornih prednostnih nalog ECB od nastanka enotnega mehanizma nadzora ⁽³⁾. Prvič, nedonosne izpostavljenosti obremenjujejo bilance bank in zmanjšujejo njihov dobiček. Drugič, nedonosne izpostavljenosti so za banke moteče in trošijo njihove vire. Tretjič, nedonosne izpostavljenosti zmanjšujejo zaupanje vlagateljev v banke. Notranja analiza ECB tudi kaže, da so v zadnjih letih banke z velikim obsegom nedonosnih izpostavljenosti dosledno posojale manj kot banke z boljšo kreditno kvaliteto ter tako manj podpirale podjetja in gospodarstva in gospodarstvo na splošno ⁽⁴⁾. Poleg tega je velik obseg nedonosnih izpostavljenosti makrobonitetno vprašanje in pogosto vpliva na celotna gospodarstva.

⁽¹⁾ COM(2018) 134 final.

⁽²⁾ Dostopno na spletni strani Sveta na naslovu www.consilium.europa.eu.

⁽³⁾ Glej govor Danièle Nouy, predsednice Nadzornega odbora ECB, in Sharon Donnery, predsednice skupine na visoki ravni za slaba posojila pri ECB, *Introductory remarks to the public hearing on the draft addendum to the ECB guidance to banks on non-performing loans*, Frankfurt na Majni, 30. november 2017, dostopno na spletni strani bančnega nadzora ECB na naslovu www.bankingsupervision.europa.eu.

⁽⁴⁾ Glej *European banking supervision three years on*, pozdravni nagovor Maria Draghija, predsednika ECB, na drugem forumu ECB o bančnem nadzoru, Frankfurt na Majni, 7. november 2017, dostopno na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

Predlagana uredba ne bo vplivala na nedonosne izpostavljenosti, ki so jih kreditne institucije izdale pred 14. marcem 2018, in zato skladno s sklepi Evropskega sveta o akcijskem načrtu za reševanje problema slabih posojil v Evropi ne rešuje problema sedanjega obsega nedonosnih izpostavljenosti.

ECB pozdravlja pojasnilo v predlagani uredbi, da bonitetni varovalni mehanizem, ki se s predlagano uredbo vzpostavlja, pristojnim organom ne preprečuje izvajanja nadzornih pooblastil, ki jih imajo v skladu z veljavnim pravom. Natančneje, ECB lahko kljub uporabi tega bonitetnega varovalnega mehanizma v posameznem primeru ugotovi, da določena kreditna institucija nima zadostnega kritja za svoje nedonosne izpostavljenosti, in uporabi nadzorna pooblastila na podlagi okvira drugega stebra ⁽⁵⁾.

2. Posebne pripombe

2.1 Opredelitev nedonosne izpostavljenosti

Predlagana uredba za potrebe minimalnega kritja izgub v Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ uvaja opredelitev nedonosne izpostavljenosti. Ta opredelitev temelji na pojmu nedonosnih izpostavljenosti, ki je določen v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 680/2014 ⁽⁷⁾ in se uporablja za potrebe nadzorniškega poročanja. V tej zvezi ECB pozdravlja to, da ta opredelitev nedonosne izpostavljenosti obsega vse vrste nedonosnih izpostavljenosti, zlasti izpostavljenosti na drobno.

2.2 Izračun zahteve za minimalno kritje

ECB pozdravlja enostavnost zahteve za minimalno kritje, ki načelno temelji na številu let, odkar se je izpostavljenost razvrstila kot nedonosna, in temu, ali je bila izpostavljenost zavarovana. Zaradi te enostavnosti bodo prizadevanja bank in nadzornikov za skladnost obvladljiva, kljub temu pa se odločno, pošteno in uravnoteženo rešuje vprašanje nekritih nedonosnih izpostavljenosti.

Institucije morajo izračunati ustrezní znesek nezadostnega kritja za nedonosne izpostavljenosti, ki se odbije od postavk navadnega lastniškega temeljnega kapitala, tako, da svoje nedonosne izpostavljenosti pomnožijo z ustreznim faktorjem, ki je določen v predlagani uredbi. ECB podpira umeritev ustreznih faktorjev po predlagani uredbi. Zlasti znaša za nezavarovano nedonosno izpostavljenost kritje 100 %, ki se uporablja od prvega dne drugega leta (verjetno je bilo mišljeno tretje leto). Za zavarovano nedonosno izpostavljenost znaša kritje 100 % od prvega dne osmega leta (verjetno je bilo mišljeno deveto leto) po tem, ko je bila razvrščena kot nedonosna, če dolžnik zamuja s plačilom nad 90 dni.

Kar zadeva zavarovane izpostavljenosti, bi morale biti kreditne institucije zmožne unovčiti kreditno zavarovanje „pravočasno“ ⁽⁸⁾. Če zavarovanje ni unovčeno še več let po tem, ko je bila osnovna izpostavljenost razvrščena kot nedonosna, je smiselno to zavarovanje šteti za neučinkovito in izpostavljenost z bonitetnega vidika obravnavati kot nezavarovano.

2.3 Zahteve glede nadzorniškega poročanja

ECB razume, da se bodo spremenile ustrezne zahteve glede nadzorniškega poročanja po Izvedbeni uredbi (EU) št. 680/2014, tako da bodo lahko pristojni organi spremljali skladnost institucij s predlagano uredbo. Poleg tega ECB poziva Komisijo, naj prouči, ali bi bilo treba v Uredbo (EU) št. 575/2013 uvesti zahtevo po razkritju, ki bi se nanašala na skladnost institucij z zahtevo za minimalno kritje.

⁽⁵⁾ Člen 9(1) Uredbe Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63) določa: „Izključno za namene opravljanja nalog, ki se na ECB prenesejo s členi 4(1), 4(2) in 5(2), se ECB po potrebi šteje za pristojni organ ali imenovani organ v sodelujočih državah članicah, kot je določeno z upoštevnim pravom Unije.“ V tej zvezi glej člena 97 in 104 Direktive 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338) ter člen 16 Uredbe (EU) št. 1024/2013.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁽⁷⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 680/2014 z dne 16. aprila 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov v zvezi z nadzorniškim poročanjem institucij v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 191, 28.6.2014, str. 1).

⁽⁸⁾ Glej na primer člen 194(4) Uredbe (EU) št. 575/2013.

2.4 Posvetovanje z ECB

ECB želi Parlament in Svet spomniti, da se bosta morala ponovno posvetovati, če se bo predlagana uredba v zakonodajnem postopku bistveno spremenila v primerjavi z različico, o kateri je bilo opravljeno posvetovanje z ECB ⁽⁹⁾.

Kadar ECB priporoča, da se predlagana uredba spremeni, so konkretni predlogi sprememb besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v ločenem tehničnem delovnem dokumentu. Tehnični delovni dokument je dostopen v angleščini na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 12. julija 2018

Predsednik ECB

Mario DRAGHI

⁽⁹⁾ Glej npr. sodbo Sodišča z dne 15. julija 1970, ACF Chemiefarma proti Komisiji, zadeva 41/69, ECLI:EU:C:1970:71, točka 3; sodbo Sodišča z dne 4. februarja 1982, Buyl proti Komisiji, zadeva 817/79, ECLI:EU:C:1982:36, točka 1; sklepne predloge generalnega pravobranilca Fennellyja z dne 20. marca 1997, Parlament proti Svetu, C-392/95, ECLI:EU:C:1997:172, točka 15; sodbo Sodišča z dne 11. novembra 1997, Eurotunnel SA in drugi proti Seafrance, C-408/95, ECLI:EU:C:1997:532, točka 46; ter sodbo Sodišča z dne 25. septembra 2003, Océ van der Grinten, C-58/01, ECLI:EU:C:2003:495, točki 100 in 102.